

WSTĘP	9
CZĘŚĆ I	
PRZEGLĄD ŚRODOWISKA FINANSOWEGO	
ROZDZIAŁ 1. ROLA RYNKÓW FINANSOWYCH	13
1.1. Przegląd rynków finansowych	13
1.1.1. Pojęcie i funkcje rynku finansowego	13
1.1.2. Struktura rynków finansowych	22
1.1.2.1. Rynki pieniężne i kapitałowe	22
1.1.2.2. Rynek pierwotny i wtórny	23
1.1.2.3. Rynek giełdowy i pozagiełdowy	24
1.2. Umiędzynarodowienie rynków finansowych	27
1.3. Efektywność rynku finansowego	28
1.4. Handel instrumentami na rynkach finansowych	30
1.5. Udział instytucji finansowych w rynkach finansowych	32
1.6. Ryzyko na rynku finansowym	34
ROZDZIAŁ 2. POZIOM STOPY PROCENTOWEJ	38
2.1. Istota stopy procentowej	38
2.2. Rzeczywista stopa procentowa	39
2.3. Teoria funduszy pożyczkowych	41
2.4. Cena oczekiwana i stopa procentowa	45
2.4.1. Efekt Fishera	46
2.4.2. Zmienny poziom cen	47
2.4.3. Rzeczywista stopa procentowa	48
2.4.4. Inflacja i model rynku dostępnych funduszy	49
2.5. Zmiany stopy procentowej i inflacja	50
2.6. Przewidywana stopa procentowa	50
2.6.1. Modele ekonomiczne	51
2.6.2. Przewidywany rachunek przepływu funduszy	52
2.6.3. Jak dobre są przewidywania?	53
ROZDZIAŁ 3. CENY OBLIGACJI, RENTOWNOŚĆ OBLIGACJI I RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	55
3.1. Wartość pieniądza w czasie	55
3.1.1. Wartość przyszła	56
3.1.2. Wartość bieżąca	59
3.2. Wycena obligacji	61
3.3. Bieżąca stopa zwrotu	61
3.3.1. Stopa zwrotu w terminie do wykupu	62
3.3.2. Stopa zwrotu w terminie do wcześniejszego wykupu	65
3.4. Ryzyko inwestycji w obligacje	66
3.5. Czas trwania (<i>duration</i>) i wypukłość (<i>convexity</i>) obligacji	70

ROZDZIAŁ 4. STRUKTURA STÓP PROCENTOWYCH	78
4.1. Wstęp	78
4.2. Pojęcie, rodzaje i determinanty krzywych dochodowości	79
4.3. Teorie struktury terminowej stóp procentowych	83
4.3.1. Teoria oczekiwań	84
4.3.2. Teoria preferencji płynności	85
4.3.3. Teoria segmentacji rynku	86
4.3.4. Teoria preferowanych habitatów	87
4.4. Międzynarodowa struktura stóp procentowych	91

CZĘŚĆ II

RYNKI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

ROZDZIAŁ 5. RYNKI PIENIĘŻNE	95
✓ 5.1. Definicja rynku pieniężnego	95
✓ 5.2. Cechy rynku pieniężnego	95
✓ 5.3. Funkcje rynku pieniężnego	96
✓ 5.4. Klasyfikacja rynku pieniężnego	97
5.5. Uczestnicy rynku pieniężnego	98
5.6. Instrumenty rynku pieniężnego	99
5.6.1. Bony skarbowe	99
5.6.1.1. Kalkulacja ceny bonów skarbowych	103
5.6.2. Bony pieniężne NBP	106
5.6.3. Certyfikaty depozytowe	108
5.6.4. Krótkoterminowe papiery dłużne przedsiębiorstwa	110
5.6.5. Lokaty międzybankowe	113
5.6.6. Transakcje repo i <i>sell buy back</i>	117
5.6.7. Inne instrumenty rynku pieniężnego	118
ROZDZIAŁ 6. RYNKI OBLIGACJI	120
✓ 6.1. Ogólna charakterystyka	120
✓ 6.2. Funkcje i rodzaje obligacji – kryteria klasyfikacji	121
6.3. Rynek obligacji w Polsce	125
6.4. Międzynarodowy rynek obligacji	135
ROZDZIAŁ 7. RYNKI AKCJI	145
✓ 7.1. Pojęcie i funkcje akcji	145
✓ 7.2. Prawa i obowiązki akcjonariusza	148
✓ 7.3. Wartość (ceny) akcji	149
✓ 7.4. Rodzaje akcji – klasyfikacja	152
✓ 7.5. Podstawy wyceny akcji	155
7.5.1. Wycena akcji uprzywilejowanych	156
7.5.2. Wycena akcji zwykłych	157
7.6. Ryzyko kapitałowe	159
7.6.1. Systematyczne i niesystematyczne ryzyko	160
7.6.2. Mierzenie ryzyka systematycznego: Beta	161
7.6.3. Linia rynku papierów wartościowych	162
7.7. Indeksy rynku akcji	164
7.8. Międzynarodowy rynek akcji	169
ROZDZIAŁ 8. RYNKI HIPOTECZNE	177

✓ 8.1. Definicja kredytu hipotecznego.....	177
8.2. Rys historyczny.....	178
8.3. Zabezpieczenie kredytu hipotecznego.....	179
8.4. Obciążenie z tytułu kredytu hipotecznego.....	181
8.5. Rynek kredytów hipotecznych.....	181
8.5.1. Rozwój rynku nieruchomości w Polsce w aspekcie popytu na kredyty hipoteczne.....	181
8.5.2. Kredyty hipoteczne.....	185
✓ 8.5.3. Refinansowanie banków hipotecznych – emisja listów zastawnych.....	194

CZĘŚĆ III

RYNKI INSTRUMENTÓW POCHODNYCH

ROZDZIAŁ 9. RYNKI KONTRAKTÓW FINANSOWYCH FORWARD I FUTURES.....	209
9.1. Kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	210
9.2. Kontrakty terminowe typu <i>futures</i>	214
ROZDZIAŁ 10. RYNKI OPCJI.....	222
10.1. Historia kontraktów opcyjnych.....	222
10.2. Istota i definicja opcji.....	223
10.3. Cechy kontraktów opcyjnych.....	224
10.4. Wartość opcji.....	225
10.5. Pozycje w kontraktach opcyjnych.....	228
10.6. Rodzaje opcji.....	228
10.7. Przykłady zastosowania kontraktów opcyjnych.....	232
10.8. Model wyceny opcji Blacka-Scholesa.....	239
10.9. Warrant.....	241
ROZDZIAŁ 11. RYNKI SWAPÓW.....	244
✓ 11.1. Historia transakcji swap.....	245
11.2. Rynek kontraktów swap i jego uczestnicy.....	246
11.3. Ryzyko w transakcjach swap.....	247
11.4. Swap – instrument wykorzystujący teorię kosztów komparatywnych.....	248
11.5. Swap procentowy.....	249
11.6. Wycena swapów procentowych.....	251
11.7. Swap walutowy.....	254
11.8. Wycena swapów walutowych.....	257
11.9. Inne rodzaje swapów.....	258
11.10. Zastosowania swapów.....	262
ROZDZIAŁ 12. RYNEK INSTRUMENTÓW POCHODNYCH (TERMINOWYCH) NA ŚWIECIE I W POLSCE.....	264
✓ 12.1. Rynek instrumentów pochodnych (terminowych) na świecie.....	264
12.2. Rynek instrumentów pochodnych (terminowych) w Polsce.....	268
12.2.1. Rynek instrumentów pochodnych (terminowych) na rynku publicznym.....	269
12.2.2. Rynek instrumentów pochodnych (terminowych) na rynku niepublicznym.....	277
ROZDZIAŁ 13. RYNKI WALUTOWE.....	285
✓ 13.1. Geneza i pojęcie rynku walutowego.....	285
13.2. Kursy walut.....	287
✓ 13.3. Czynniki wpływające na kursy walut.....	288
13.4. Reżim kursowy.....	300
13.5. Systemy walutowe.....	304

13.6. Uczestnicy rynku	307
13.7. Transakcje na rynku walutowym	309
13.7.1. Rynek kasowy (<i>spot market</i>)	309
13.7.2. Transakcje terminowe	310
13.7.3. Swapy kursowe	311
13.7.4. Instrumenty pochodne	312
13.8. Rozwój rynku walutowego w Polsce	314
✓ 13.9. Euro jako waluta międzynarodowa	317
13.9.1. Historia euro	317
13.9.2. Etapowy proces wprowadzania euro	318

C Z É Ś Ć I V

BANK CENTRALNY I POLITYKA PIENIĘŻNA

ROZDZIAŁ 14. BANK CENTRALNY	325
14.1. Rys historyczny bankowości centralnej	325
14.2. Podstawy prawne organizacji i działania NBP	329
14.3. Niezależność banku centralnego	331
✓ 14.4. Funkcje i zadania NBP	336
14.5. Europejski System Banków Centralnych	338
14.5.1. Wprowadzenie	338
14.5.2. ESBC strefy euro (<i>eurosystem</i>)	340
○ ROZDZIAŁ 15. POLITYKA PIENIĘŻNA BANKU CENTRALNEGO	347
15.1. Cele i strategię polityki pieniężnej	347
15.1.1. Ujęcie tradycyjne – triada celów	349
15.1.2. Ujęcie nowoczesne – wieloparametryczne	356
15.2. Instrumenty oddziaływania banku centralnego	359
15.2.1. Pośrednie instrumenty polityki pieniężnej	361
15.2.2. Instrumenty bezpośrednie	367
15.2.3. Oddziaływanie poprzez perswazję	368
15.3. Mechanizmy transmisji impulsów polityki pieniężnej	369
15.4. Ogólna charakterystyka polskiej polityki pieniężnej	371

C Z É Ś Ć V

INSTYTUCJE RYNKU FINASOWEGO

ROZDZIAŁ 16. INSTYTUCJE OBROTU PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI	375
16.1. Giełda papierów wartościowych	375
16.1.1. Istota, historia i organizacja giełdy	375
16.1.2. Instrumenty notowane na giełdzie i systemy notowań	378
16.1.3. Typy zleceń	384
16.2. Centralna Tabela Ofert	388
16.3. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd	394
16.4. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych	397
16.5. Domy maklerskie	399
ROZDZIAŁ 17. BANKI KOMERCYJNE I SPÓŁDZIELCZE	406
17.1. Banki i system bankowy	406
17.2. Banki komercyjne na rynku papierów wartościowych	415
17.2.1. Bank jako emitent i inwestor	416

17.2.2. Bank jako agent, gwarant emisji i jako organizator rynku	421
17.3. Banki spółdzielcze	422
17.3.1. Struktura nowego systemu bankowości spółdzielczej.....	426
17.3.2. Regulacje prawne	427
ROZDZIAŁ 18. BANKI INWESTYCYJNE	430
18.1. Pojęcia bankowości inwestycyjnej i banku inwestycyjnego.....	430
18.2. Etapy rozwoju bankowości inwestycyjnej.....	432
18.3. Usługi banków inwestycyjnych.....	434
18.3.1. Obrót papierami wartościowymi i zarządzanie funduszami	434
18.3.2. Doradztwo finansowe i zarządzanie finansami (<i>corporate finance</i>).....	436
18.3.3. Operacje na rynku pieniężnym i zarządzanie ryzykiem	437
18.3.4. Działalność badawcza i analityczna.....	438
18.4. Najważniejsze regulacje międzynarodowe.....	439
18.4.1. Ogólne regulacje międzynarodowe.....	440
18.4.2. Regulacje prawne w Unii Europejskiej.....	440
18.5. Banki inwestycyjne na świecie.....	441
18.6. Bankowość inwestycyjna w Polsce.....	444
ROZDZIAŁ 19. INSTYTUCJE PARABANKOWE ORAZ INSTYTUCJE NIEBANKOWE ŚWIADCZĄCE USŁUGI FINANSOWE	450
19.1. Definicje parabanków	450
19.2. Instytucje parabanków	451
19.2.1. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	451
19.2.2. Kasy mieszkaniowe, kasy oszczędnościowo-budowlane	455
19.2.2.1. Kasy mieszkaniowe.....	455
19.2.2.2. Kasy oszczędnościowo-budowlane	460
19.3. Instytucje niebankowe świadczące usługi finansowe	463
19.3.1. Pośrednicy kredytowi	463
19.3.2. Leasing	465
19.3.3. Faktoring	468
19.3.4. Kantory wymiany walut.....	472
ROZDZIAŁ 20. FUNDUSZE INWESTYCYJNE	473
20.1. Istota, zalety, powstanie i rozwój funduszy inwestycyjnych	473
20.2. Rozwój funduszy inwestycyjnych w Polsce.....	481
ROZDZIAŁ 21. FUNDUSZE TYPU PRIVATE EQUITY/VENTURE CAPITAL.....	497
21.1. Pojęcie PE/VC	497
21.2. Formy finansowania PE/VC.....	499
21.3. Inwestycje PE/ VC na świecie.....	502
21.4. Inwestycje PE/VC w Polsce.....	508
ROZDZIAŁ 22. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE, PRACOWNICZE PROGRAMY EMERYTALNE I INDYWIDUALNE KONTA EMERYTALNE	518
22.1. Założenia reformy ubezpieczeń społecznych	518
22.2. Ogólna charakterystyka Otwartych Funduszy Emerytalnych	522
22.3. Polityka inwestycyjna Otwartych Funduszy Emerytalnych.....	526
22.4. Pracownicze Programy Emerytalne	542
22.5. Indywidualne Konta Emerytalne.....	545
ROZDZIAŁ 23. FIRMY UBEZPIECZENIOWE	549
23.1. Definicje, cel, istota, rodzaje i klasyfikacja ubezpieczeń.....	549

23.2. Rozwój rynku ubezpieczeń	555
23.3. Polityka inwestycyjna firm ubezpieczeniowych.....	561
ROZDZIAŁ 24. INNE INSTYTUCJE.....	570
24.1. Instytucje samorządowe	570
24.1.1. Związki maklerów papierów wartościowych i doradców finansowych	570
24.1.2. Stowarzyszenia inwestorów	571
24.1.3. Kluby emitentów	571
24.2. Inne instytucje w otoczeniu rynku finansowego.....	572
24.2.1. Agencje ratingowe	572
24.2.2. Firmy konsultingowe	575
24.2.3. Firmy audytorskie	576
24.2.4. <i>Investor relations</i>	577
24.2.5. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	577
24.2.6. Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych (PSIK)	578
24.3. Instytucje i przedsiębiorstwa wspierające polski system bankowy	579
24.3.1. Związek Banków Polskich.....	579
24.3.2. Krajowa Izba Rozliczeniowa	580
24.3.3. Biuro Informacji Kredytowej.....	583
24.3.4. Bankowy Fundusz Gwarancyjny	584
24.4. Instytucje rynku ubezpieczeń	585
24.4.1. Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych	585
24.4.2. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	591
24.4.3. Instytucja Rzecznika Ubezpieczonych.....	591
24.4.4. Polskie Biuro Ubezpieczeń Komunikacyjnych (PBUK).....	592
24.4.5. Polska Izba Ubezpieczeń (PIU)	593
BIBLIOGRAFIA	595